

Tilläggsbudget I för 2006 – utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett kulturutskottet tillfälle att yttra sig över de delar av regeringens tilläggsbudgetförslag för 2006 som berör kulturutskottets verksamhetsområde och som återfinns i 2006 års ekonomiska vårproposition (avsnitt 7.2.15).

Regeringen föreslår att medelsanvisningen för 2006 ska ökas med sammanlagt närmare 39,2 miljoner kronor på fem av anslagen på utgiftsområde 17. Ändringarna avser:

- anslaget 28:10 *Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet* som ökas med 23 miljoner kronor,
- anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* som ökas med 4 miljoner kronor,
- anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* som ökas med netto (3,0 – 1,8 =) 1,2 miljoner kronor,
- anslaget 29:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* som ökas med 1 miljon kronor samt
- anslaget 30:1 *Stöd till idrotten* som ökas med 10 miljoner kronor.

Några motioner har inte väckts med anledning av dessa förslag.

28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet

För dessa s.k. Access-tjänster har riksdagen för innevarande år redan anvisat 275 miljoner kronor. Av propositionen framgår att denna satsning väntas ge 650 arbetslösa högskoleutbildade möjlighet att ta hand om de statliga kulturinstitutionernas samlingar. Syftet med åtgärderna är att i ökad utsträckning kunna bevara, vårda och tillgängliggöra samlingar, föremål och arkivalier vid kulturinstitutioner.

Efterfrågan på Access-tjänsterna har varit stor och åtgärderna har visat sig vara framgångsrika bl.a. vad gäller den höga kvaliteten. Regeringen föreslår i vårpropositionen att satsningen ska utökas med ytterligare 150 arbetstillfällen från den 1 juli 2006. Anslaget 28:10 *Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet* föreslås därför bli utökat med 23 miljoner kronor.

28:28 Centrala museer: Myndigheter

Regeringen föreslår att anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* ska ökas med 4 miljoner kronor. Tillskottet är ett svar på det tillkännagivande som riksdagen på förslag av kulturutskottet gjorde i anslutning till beslutet om statsbudgeten för 2006 (bet. 2005/06:KrU1). Riksdagen begärde då att regeringen snabbt skulle vidta åtgärder för att underlätta för vissa museer att i det korta perspektivet komma över de problem som den minskade kompensationen för hyreskostnader hade fört med sig.

Satsningen finansieras med en lika stor besparing på det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 27:3 *Stöd till radio- och kassettidningar*.

28:39 Stöd till trossamfund

Från anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* lämnas stöd till trossamfund enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

Regeringen föreslår att anslaget ska tillföras 3 miljoner kronor avsett som ett engångsbidrag till återuppbyggnaden av Islamic Center i Malmö. Detta tillskott finansieras genom att anslaget 25:14 *Bidrag till viss verksamhet inom vuxenutbildning* på utgiftsområde 16 minskas med ett lika stort belopp.

Samtidigt föreslår regeringen att anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* ska minskas med 1,8 miljoner kronor för att täcka Skatteverkets ökade kostnader för uppbörden av trossamfundens medlemsavgifter. Ett lika stort belopp tillförs i stället anslaget 3:1 *Skatteverket* på utgiftsområde 3.

Sammantaget ökas därmed anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* med närmare 1,2 miljoner kronor.

29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Som ett led i en samlad satsning på ungdomsåtgärder och åtgärder för att främja integration föreslår regeringen att ytterligare 1 miljon kronor ska tillföras anslaget 29:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet*. Medelstillskottet är avsett att ge Sverige möjlighet att delta i Europarådets kampanj mot diskriminering, "All different – all equal", som startar i juni 2006.

30:1 Stöd till idrotten

Regeringen föreslår att Göteborgs kommun ska tilldelas ett statligt bidrag på 10 miljoner kronor för näringslivsfrämjande aktiviteter i samband med friidrotts-EM.

Tävlingarna äger rum i Göteborg i augusti 2006 med Göteborgs kommun och Svenska Friidrottsförbundet som värdar. Enligt regeringen är friidrotts-EM en angelägenhet för regionen och för hela landet. Friidrotts-EM når genom mediernas bevakning en mycket stor publik över stora delar av världen.

I propositionen föreslås att bidraget ska belasta anslaget 30:1 *Stöd till idrotten* som ökas med 10 miljoner kronor. Satsningen finansieras till hälften genom att två anslag – anslagen 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* på utgiftsområde 19 och 39:3 *Exportfrämjande verksamhet* på utgiftsområde 24 – minskas med vardera 2,5 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Kulturutskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning på de fem anslagen. Beträffande två av förslagen – 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* och 28:39 *Stöd till trossamfund* – vill kulturutskottet framhålla följande.

När kulturutskottet i anslutning till behandlingen av 2006 års budgetförslag tog upp frågor med anknytning till pris- och löneomräkningen av museernas lokalkostnader var det i första hand Statens museer för världskultur, och då främst Medelhavsmuseets situation, som stod i förgrunden. Omräkningen av Medelhavsmuseets kompensation för lokalkostnader hade resulterat i en anslagsminskning på 5,7 miljoner kronor trots att myndigheten inte kunnat tillgodoräkna sig någon motsvarande hyressänkning.

Kulturutskottet har erfarit att 3 miljoner kronor av det nu föreslagna tillskottet kommer att tillföras Statens museer för världskultur och resterande 1 miljon kronor Statens maritima museer. Enligt uppgift kommer Statens museer för världskultur dessutom att få utnyttja ett anslagssparande på 1,9 miljoner kronor. Totalt tillförs alltså Statens museer för världskultur 4,9 miljoner kronor.

Kulturutskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen därmed i allt väsentligt tillgodosett de krav som riksdagen tidigare ställt på skyndsamma åtgärder för att underlätta för Statens museer för världskultur att i det korta perspektivet komma över de problem som den minskade kompensationen för hyreskostnader fört med sig.

Islamic Center i Malmö har utsatts för sabotage och skadegörelse vid flera tillfällen, vilket medfört stora ekonomiska påfrestningar. Med hänsyn härtill anser Kulturutskottet att regeringens förslag om ett engångsbidrag på 3 miljoner kronor till återuppbyggnaden av centret är välmotiverat. Utan att ifrågasätta förslaget vill emellertid utskottet i detta sammanhang ta upp en fråga till principiell diskussion. Det gäller det sätt på vilket regeringen presenterar sina tilläggsbudgetförslag för riksdagen.

Enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund kan bidrag lämnas till 22 trossamfund, samverkansorgan och församlingar samt till utbildning vid 6 olika teologiska skolor. Islamic Center i Malmö hör

inte till de uppräknade församlingarna och är således inte bidragsberättigad enligt nuvarande regler. Av förordningen framgår också (13 §) att lokalbidrag för att rusta upp lokaler för en församling får lämnas med högst 1 miljon kronor. Eftersom det tilltänkta bidraget uppgår till 3 miljoner kronor avviker alltså förslaget också i detta avseende från förordningens bestämmelser.

Det föreslagna stödet avser alltså ett helt nytt ändamål som inte omfattas av det nuvarande regelverket. Det kan därför ifrågasättas om inte regeringen i en särskild förslagspunkt i propositionen borde ha begärt riksdagens godkännande av den föreslagna lösningen. Det görs nämligen på några andra områden i propositionen, vilket framgår av förslagspunkterna 20, 22, 25, 27, 28, 31, 33.

Kulturutskottet har emellertid från Regeringskansliet inhämtat att godkännanden av det senare slaget bara begärs när regeringen utan att ändra den tidigare medelsanvisningen vill kunna använda ett anslag för ett nytt ändamål. Om, som i detta fall, ett nytt ändamål föreslås för anslaget och det nya ändamålet finansieras med ett lika stort medelstillskott till anslaget, anses riksdagens beslut om medelsanvisningen också innefatta det nya användningsområdet.

Förfaringssättet grundas på ett internt cirkulär från Finansdepartementets budgetavdelning till statssekreterarna¹. Tillämpningen har dock aldrig underställts riksdagen för godkännande och är därför inte allmänt känd. Enligt kulturutskottets mening får det ankomma på finansutskottet att avgöra om det kan finnas skäl att närmare pröva de av regeringen använda redovisningsprinciperna för att eventuellt fastställa dem som en gemensam referensram för regering och riksdag.

Stockholm den 16 maj 2006

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp), Eva Arvidsson (s), Paavo Vallius (s), Nikos Papadopoulos (s), Gunilla Tjernberg (kd), Siv Holma (v), Matilda Ernkran (s), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Anna Lindgren (m), Inger Nordlander (s), Rossana Dinamarca (v), Anita Sidén (m) och Johan Andersson (s).

¹ Det senaste cirkuläret av detta slag är Cirkulär nr Fi2006:3 från den 5 maj 2006. Tillämpningen bygger på föreskrifterna i bilaga 3 om budgetpropositionens innehåll, avsnitt 6 Anslagsnivån, underavsnitt 6.3 Recit.

Avvikande meningar

1. Utgiftsområde 17 (m)

Lena Adelsohn Liljeroth (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m) anför:

Moderata samlingspartiet tar bara ställning till de av regeringens förslag till tilläggsbudget som har implikationer för framtiden och som vi motsätter oss.

Den budget som riksdagen har fastställt för 2006 överensstämmer inte med den politik vi vill föra. Vi har därför varken möjlighet eller anledning att arbeta om denna eller att åter redovisa hela vårt budgetförslag.

De partier som bildade riksdagsmajoritet får nu ta det fulla ansvaret för de förändringar som föreslås för att hålla utgifterna under utgiftstaken.

2. Utgiftsområde 17 (fp)

Lennart Kollmats (fp) och Cecilia Wikström (fp) anför:

Folkpartiet tar inte ställning till tilläggsbudgeten som helhet, eftersom vi hade ett annat budgetalternativ för 2006, vilket avslogs av riksdagen. De partier som står bakom budgeten för 2006 får också ta ansvar för de ändringar av anslag som behöver göras på tilläggsbudget.

3. Utgiftsområde 17 (kd)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Kristdemokraterna tar inte ställning till regeringens förslag till tilläggsbudget. Jag hänvisar till det budgetalternativ som Kristdemokraterna redovisat för 2006. Tyvärr avslogs det av en riksdagsmajoritet. Därför får de partier som står bakom den budget som nu gäller också ta ansvar för nödvändiga förändringar i budgeten.

4. Utgiftsområde 17 (c)

Birgitta Sellén (c) anför:

Centerpartiets budgetförslag för 2006 avslogs av riksdagen. Med vårt samlade budgetalternativ hade den ekonomiska situationen och tilläggsbudgeten sett annorlunda ut. Jag tar därför inte ställning till regeringens förslag till tilläggsbudget. Det får de partier som står bakom den nu gällande budgeten ansvara för.